Ya?l?larda Uyum Güçlü?ünü De?erlendirme Ölçe?i (YUGDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?l?larda Uyum Güçlü?ünü De?erlendirme Ölçe?i (YUGDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33048

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ya?l?larda Uyum Güçlü?ünü De?erlendirme Ölçe?i (YUGDÖ), ya?l? bireylerin ya?amlar?ndaki de?i?imlere adaptasyon süreçlerinde kar??la?t?klar? güçlükleri ve psikososyal uyum sorunlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? kapsaml? bir araçt?r. Ölçek, 2016 y?l?nda ?i?man ve Kutlu taraf?ndan geli?tirilmi? olup, güçlü psikometrik özelliklere sahiptir. Toplam 24 maddeden ve dört alt boyuttan olu?an YUGDÖ, ya?l?l?k dönemindeki rol, sosyal ba?lanma, fizyolojik durum ve benlik tarz? gibi kritik alanlardaki uyum zorluklar?n? de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Bu ölçek, geriatri ve psikiyatri hem?ireli?i alanlar?nda ya?l?lar?n destek ihtiyaçlar?n? belirlemede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ya?l?larda Uyum Güçlü?ü, **Geriatri**, **Psikolojik Ölçek**, **Adaptasyon**, **Ya?l?l?k Dönemi**, **Psikometri**.

Yazarlar

Fatma Nevin ?i?man, Yüksel Kutlu.

Amaç

YUGDÖ'nün temel amac?, ya?l? bireylerin ya?lanma sürecine ve bu süreçte ortaya ç?kan fiziksel, sosyal ve psikolojik de?i?ikliklere gösterdikleri adaptasyon düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçmek ve uyum güçlüklerinin derecesini belirlemektir. Bu sayede klinik uygulamada ve ara?t?rmalarda, ya?l?lar?n uyum zorluklar?na yönelik erken müdahale stratejileri geli?tirilmesi hedeflenmi?tir. Ölçek, ya?l?lar?n ya?am kalitesini olumsuz etkileyen uyum sorunlar?n? te?his etmeye yard?mc? olur.

Yap?

Ölçek, ya?l?l?kta uyum güçlü?ünü dört temel psikolojik ve sosyal yap? üzerinden ölçmektedir. Bu dört alt boyut, ya?l? bireyin çevresiyle etkile?imini, kendini alg?lay???n? ve fiziksel yeterlili?ini kapsamaktad?r. Ölçek, toplam 24 maddeden olu?makta olup, her bir alt boyut ya?l?n?n spesifik bir uyum alan?ndaki zorlu?unu temsil eder.

Rol ve Kendini Gerçekle?tirme: Ya?l?l?kta de?i?en sosyal rollere ve ki?isel potansiyeli kullanma becerisine odaklan?r (9 madde).
Kar??l?kl? Ba?lanma: Sosyal ili?kiler kurma, sürdürme ve ba?kalar?yla duygusal ba? geli?tirme zorluklar?n? de?erlendirir (7 madde).
Fizyolojik Durum: Ya?l?l??a ba?l? fiziksel yetersizlikler ve günlük aktivitelerdeki zorlanmalarla

ARABPSYCHOLOGY.COM

ilgili uyum sorunlar?n? kapsar (4 madde).
Benlik Tarz?: Bireyin kendini ifade etme ve benlik alg?s?n? koruma yetene?i ile ilgili sorunlar? inceler (4 madde).

Geçerlik

YUGDÖ'nün yap? geçerli?inin belirlenmesi amac?yla yap?lan analizlerde güçlü istatistiksel sonuçlar elde edilmi?tir. Ölçek maddelerinin Faktör Analizi için uygunlu?unu test etmek üzere uygulanan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterlili?i testi sonucu KMO de?erinin 0.87 oldu?u (p=0.000) belirlenmi?tir. Bu de?er, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?m varsay?m?n? test eden Barlett Küresellik Testi (X^2 = 5.213, df=276, p<0.001) istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin faktör analizine uygun oldu?unu do?rulam??t?r. Ölçe?in kapsam geçerli?i indeksi ise %98.54 gibi yüksek bir oranla hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? yeterince temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i oldukça yüksektir. YUGDÖ'nün genel Cronbach's Alfa de?eri 0.93 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçek maddelerinin tutarl? ve güvenilir bir biçimde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik analizlerinde kullan?lan yar?ya bölme yöntemi sonuçlar?na göre, ölçe?in ilk yar?s?n?n Cronbach's Alfa de?eri 0.88; ikinci yar?s?n?n ise 0.89 olarak belirlenmi?tir. Ayr?ca Guttman Cronbach's Alfa de?eri 0.83 olarak bulunmu?tur. Bu yüksek tutarl?l?k de?erleri, YUGDÖ'nün ya?l? popülasyonunda uyum güçlü?ünü ölçmede güvenilir bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Gerçekle?tirilen Faktör Analizi sonucunda, özde?eri (eigenvalue) birden büyük olan dört temel faktör (alt boyut) elde edilmi?tir. Bu dört faktör, ölçe?in aç?klad??? toplam varyans?n %65.57'sini aç?klamaktad?r. Bu oran, ölçe?in yap?sal modelinin veri setini yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir. Bu dört faktör, ölçe?in kuramsal yap?s? ile uyumlu olarak Rol ve Kendini Gerçekle?tirme, Kar??l?kl? Ba?lanma, Fizyolojik Durum ve Benlik Tarz? olarak adland?r?lm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Development)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 4 alt boyut ve 24 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 4'lü Likert Ölçe?i kullan?larak yap?lmaktad?r (0=Hiç - 3=Çok).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik ve Toplum Örneklemi

Ya? Grubu: Ya?l? Bireyler

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, ya?l? bireylerin uyum güçlüklerini de?erlendirmek üzere hem hastane ortam?nda hem de toplum içinde ya?ayan ya?l?lar üzerinde kullan?labilir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?idir. Puanlama, 4'lü Likert Ölçe?i (0'dan 3'e) üzerinden yap?lmakta olup, yüksek puanlar uyum güçlü?ünün yüksek oldu?unu göstermektedir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2016

?leti?im ve ?zinler: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Fatma Nevin ?i?man ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar E-posta Adresi: nevin4083@yahoo.com

Kaynaklar

?i?man, F. N. ve Kutlu, Y. (2016). Ya?l?larda Uyum Güçlü?ünü De?erlendirme Ölçe?i'nin (YUGDÖ) geli?tirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Psikiyatri Hem?ireli?i Dergisi*, *7*(1), 25-33.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: journalagent.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yaslilarda-uyum-guclugunu-de?erlendirme-ölçe?i-yugdo-toad.pdf

Ya?l?larda Uyum Güçlü?ünü De?erlendirme Ölçe?i (YUGDÖ) Maddeleri

Ölçek toplam 4 alt boyut ve 24 maddeden olu?maktad?r. A?a??da alt boyutlar ve örnek maddeler listelenmi?tir:

Rol ve Kendini Gerçekle?tirme (9 m): Kendinizi fiziksel olarak güçsüz hissediyor musunuz?
Kar??l?kl? Ba?lanma (7 m): ?nsanlar sizinle sosyal ili?ki kurmakta (arkada?l?k, dostluk) zorlan?yor mu?
Fizyolojik Durum (4 m): Konu?makta zorlan?yor musunuz?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Benlik Tarz? (4 m): Kendinizi ifade etmekte zorlan?yor musunuz?

ARABPSYCHOLOGY.COM